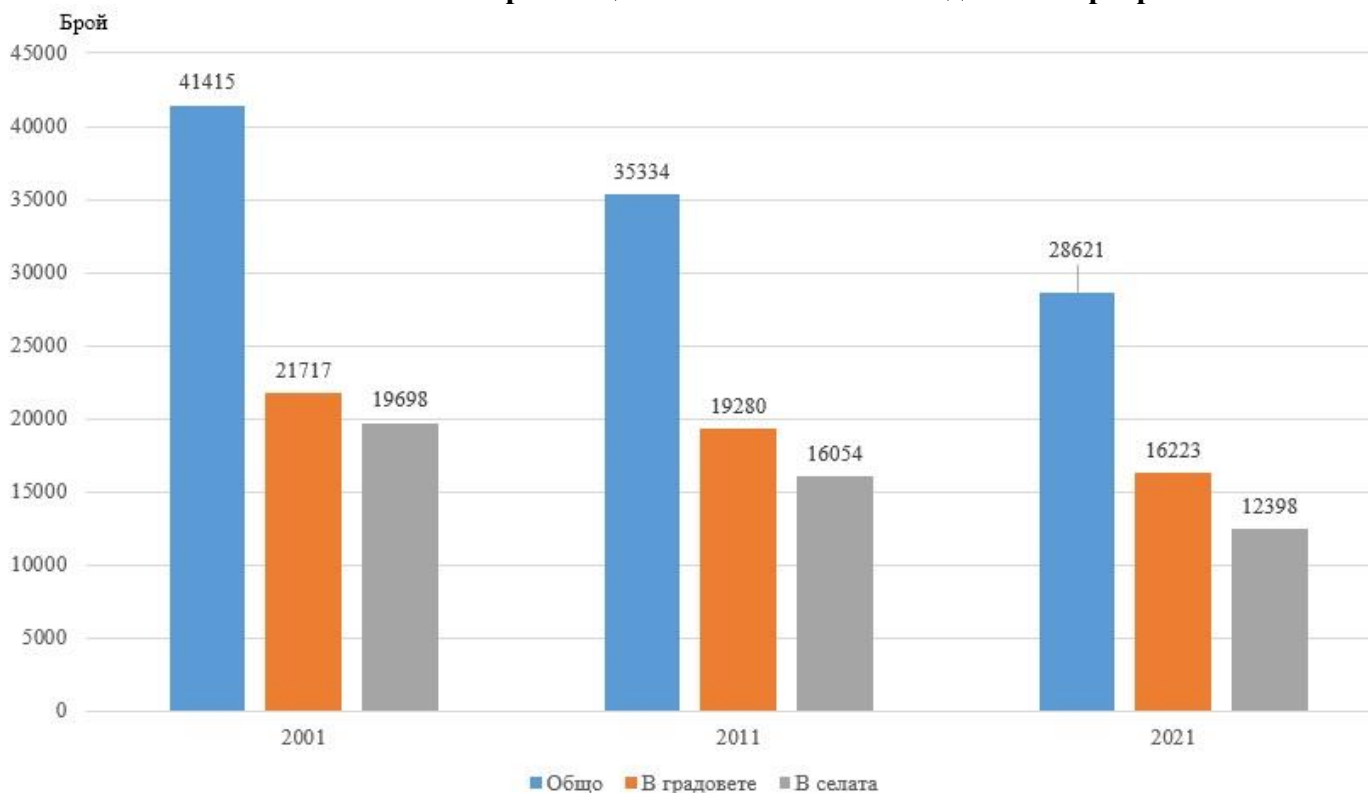

ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 Г. - СЕМЕЙСТВА

Към 7.09.2021 г. семействата в област Търговище са 28 621, от които 16 223 (56.7%) живеят в градовете, а 12 398 (43.3%) - в селата. За последните три преброявания броят на семействата в област Търговище намалява с 12 794, като в сравнение с 2011 г. семействата са по-малко с 6 713 (19.0%). През периода 2011 - 2021 г. броят на семействата намалява във всички области, като най-чувствително е намалението в областите Видин (22.0%), Добрич (21.4%), Ямбол (19.8%) и Смолян (19.5%). През 2021 г. средният брой членове в едно семейство в област Търговище е 2.6 лица.

Фиг. 1. Семейства в област Търговище по местоживеене и години на преброяванията

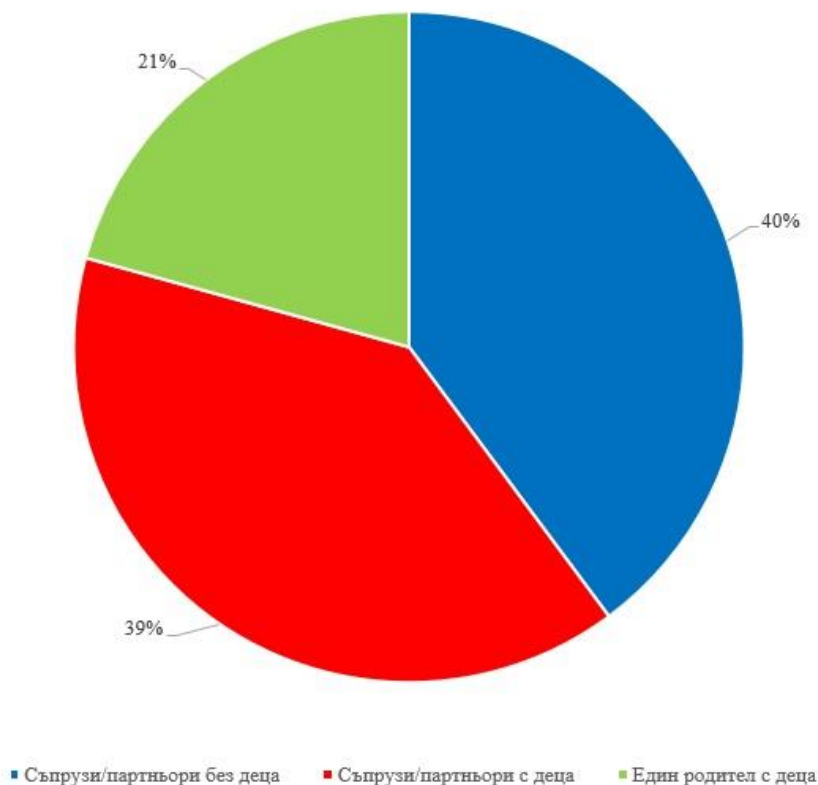

Вид на семействата

От 1965 г. до днес при всички преброявания се наблюдава нуклеарното семейство, включващо две и повече лица, които са свързани помежду си с определена степен на родство както по кръвна линия, така и в резултат на брак/съжителство без брак или осиновяване. За разлика от биологичното семейство, обхващащо цялото потомство на съпрузите, към нуклеарното семейство се отнасят само деца, които нямат свое семейство и които живеят заедно с родителите си независимо от възрастта им.

Семействата са три основни вида: семейство от двама съпрузи/партньори (в юридически брак или съжителство без брак) без деца; семейство от двама съпрузи/партньори с деца и семейство от един родител с деца. Към 7.09.2021 г. в област Търговище най-голям е броят на семействата, съставени от двама съпрузи/партньори без деца – 11 402. Семействата от двама съпрузи/партньори с деца са 11 290, а семействата, съставени от един родител с деца – 5 929.

Фиг. 2. Структура на семействата в област Търговище по вид

В много от европейските страни е широко разпространена формата на съжителство между двама души на семейни начала без юридически оформен брак. В България този вид съжителство придобива разпространение през последните 30 - 35 години. Към 7 септември 2021 г. в съжителство без брак живеят 4 987 (17.4%) от всички семейства в област Търговище.

Семейните двойки с деца, живеещи в съжителство без брак са 29.5% от всички семейни двойки с деца в областта. В градовете на областта относителният дял на тези семейства е 24.8%, а в селата - 36.5%.

Делът на семействата, образувани от един родител с деца, е 20.7% от всички семейства в областта през 2021 година. Майките с деца са 80.7% от всички семейства от един родител с деца, а в 19.3% от семействата бащата сам отглежда децата си.

С най-голям относителен дял на семействата от един родител с деца е област София (столица) - 25.6% от всички семейства в областта. Най-малък е дялът на семействата, съставени от един родител с деца, в областите Смолян (15.3%) и Кърджали (17.1%).

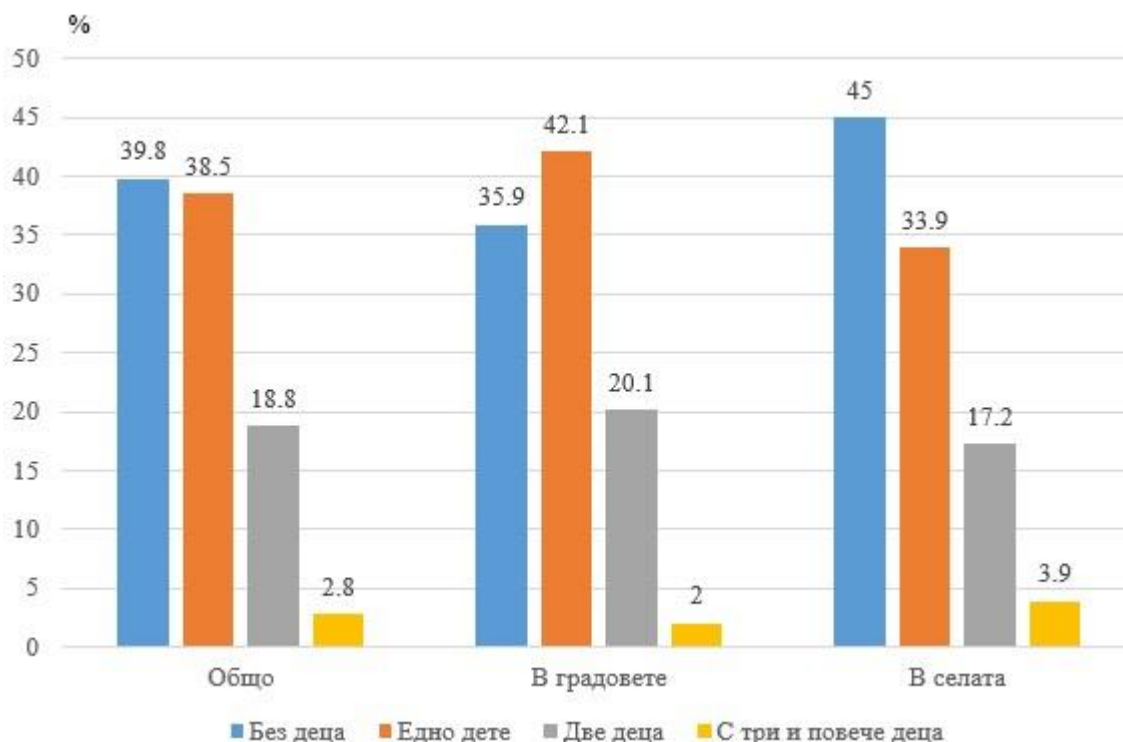
Брой на членовете в семействата

Към 07.09.2021 г. в област Търговище преобладават двучленните семейства – 15 967 (55.8%), тричленните са 7 662 (26.8%), четиричленни са 6 765, или 15.2% от всички семейства. Многочленни, съставени от пет и повече лица, са 666 (2.3%) от семействата в областта.

Брой на децата в семействата

Към 7.09.2021 г. в област Търговище са преброени 17 219 семейства с деца. Броят на семействата с едно дете е 11 027, или 64.0% от всички семейства с деца. С две деца са 5 395 (31.3%). Многодетни (с три и повече деца) са 797 семейства, или 4.7% от всички семейства с деца. Без деца са 11 402 (39.8%) от семействата в областта (35.9% в градовете и 45.0% в селата). В регионален аспект се наблюдават известни различия по показателя „брой на децата в семейството“. С най-голям дял на семействата с три и повече деца са областите Сливен (5.7%), Ямбол (3.7%) и Враца (3.6%), а с най-малък - Смолян (1.2%) и Кюстендил (1.7%). С най-голям относителен дял на семействата без деца са областите Смолян (45.1%), Видин (44.1%) и Силистра (43.6%), а с най-малък - областите София (столица) (31.7%), София и Варна (по 35.1%), и Благоевград (35.2%).

Фиг. 3. Структура на семействата в област Търговище по брой на децата и местоживееене

Семейства с деца под 18 години

Семействата с деца под 18 години са 9 093, или 52.8% от всички семейства с деца в областта. В градовете живеят 5 749 (55.3%) от семействата с деца под 18 години, а в селата – 3 344 (49.0%). Същевременно в 8 126 семейства с деца няма деца под 18 години (47.2% от всички семейства с деца в областта). Анализът на семействата с деца по области показва, че най-голям е относителният дял на семействата, в които има деца под 18 години, в областите София (столица) (60.7%), Варна (60.5%) и Бургас (60.2%) от всички семейства с деца в областта, а най-малък - в област Видин (48.9%) и Кюстендил (48.7%).

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Семейство са две или повече лица, живеещи в едно домакинство и свързани помежду си с определена степен на родство както по кръвна линия, така и в резултат на брак/съжителство без брак или осиновяване.

Едно лице не формира семейство.

Семейство образуват:

- двама съпрузи (в юридически брак или в съжителство без брак) без деца;
- двама съпрузи (в юридически брак или в съжителство без брак) с едно или няколко деца независимо от възрастта им;
- един родител с едно или повече деца независимо от възрастта им.

При работа с данните за семействата трябва да се обърне внимание на два основни момента, съдържащи се в определението за семейство:

Първо, за разлика от биологичното семейство, включващо цялото потомство на съпрузите, към нуклеарното семейство се отнасят само децата, които към момента на преброяването живеят заедно с родителите си и не са образували собствено семейство.

Второ, няма ограничение за възрастта и икономическата активност на децата в семейството.

Фактическо семейно положение

Фактическо (действително) семейно положение е брачното положение на лицето, независимо дали то е оформено юридически. Фактическото семейно положение на лицето може да се различава от юридическото.

„Не в брак (не в съжителство)“ - лицата, които към критичния момент на преброяването не живеят на съпругески начала с друго лице, както и лицата, които към 7.09.2021 г. са в юридически брак, но се намират във фактическа раздяла, т.е. прекъснали са съпругеските си връзки, но нямат официален юридически развод.

„В брак“ - лицата, които към критичния момент на преброяването са в юридическо семейно положение „женен“ или „омъжена“ и едновременно с това живеят на съпругески начала със законния си партньор.

„В съжителство без брак“ - лицата, които живеят на съпругески начала с друго лице, с което към критичния момент на преброяването нямат юридически оформен брак.